

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Rzeszowie

LRZ – 4101-019-02/2014

P/14/007

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Rzeszowie

ul. Kraszewskiego 8, 35-016 Rzeszów

T +48 17 780 23 00, F +48 17 780 23 06

lrz@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/14/007 – Wdrożenie w gminach nowego systemu gospodarki odpadami komunalnymi.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie
Kontroler	Andrzej Drażek, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 91518 z dnia 22 września 2014 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Urząd Miejski w Dębicy Ul. Ratuszowa 2, 39-200 Dębica.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Pan Paweł Wolicki – Burmistrz Miasta Dębicy. (dowód: akta kontroli str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia¹ pozytywnie, działalność Gminy w Dębicy (zwanej dalej Gminą) w zakresie wdrożenia nowego systemu gospodarki odpadami komunalnymi.

Pozytywna ocenę uzasadniają działania podejmowane przez Gminę w zakresie przygotowania i wdrożenia systemu, polegające na :

- dostosowaniu struktury organizacyjnej do wykonywania zadań w kontrolowanym obszarze,
- uregulowaniu zagadnień związanych z gospodarowaniem odpadami poprzez wprowadzenie prawa lokalnego dotyczącego organizacji gospodarowania odpadami,
- wyborze podmiotów odbierających odpady komunalne w trybie postępowania o zamówienie publiczne zgodnie z ustawą z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (dalej Pzp²).

W kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie wywiązywania się Gminy z obowiązku sprawozdawczego w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Dz. U.2013.907. j.t. ze zm.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Ustanowione w gminie rozwiązania organizacyjne dotyczące nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym tworzenie prawa miejscowego regulującego gospodarowanie tymi odpadami.

Opis stanu
faktycznego

A. Tworzenie prawa miejscowego regulującego gospodarkę odpadami komunalnymi.

Gmina Dębica na mocy uchwały Rady Miejskiej Nr XXIX/332/12 z 20 grudnia 2012 r. przyjęła regulamin utrzymywania czystości i porządku na terenie gminy. Regulamin został terminowo dostosowany do wojewódzkiego planu gospodarowania odpadami. Regulamin utrzymania czystości i porządku został uchwalony po uzyskaniu pozytywnej opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dębicy wydanej w formie postanowienia z grudnia 2012 r.

Uchwalony regulamin utrzymania czystości i porządku określa wymagania obejmujące prowadzenie we wskazanym zakresie selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych powstających w gospodarstwie domowym, zasady dotyczące rodzaju i minimalnej pojemności pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości, zasadę dotyczącą częstotliwości i sposobu pozbywania się odpadów komunalnych.

W uchwale Nr XXVIII/311/2012 r. z 28 listopada 2012 r. Rada Miejska w Dębicy ustaliła wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości. Wzór deklaracji obejmował objaśnienia dotyczące sposobu jej wypełnienia, zawierał pouczenie, że deklaracja stanowi podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego. Uchwała określająca wzór deklaracji zawierała informacje o terminach i miejscu składania deklaracji.

Warunki i tryb składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej nie zostały określone w uchwale Rady Miejskiej.

Rada Miejska w uchwale w sprawie wzoru deklaracji określiła wykaz dokumentów potwierdzających dane zawarte w deklaracji. Dokumenty wymagane w przypadku różnic stwierdzonych między deklaracją a danymi ze zbioru danych osobowych to oświadczenie osoby zobowiązanej do złożenia deklaracji wskazujące osoby zameldowane na nieruchomości, której deklaracja dotyczy, pełnomocnictwo wraz z uiszczoną opłatą skarbową w przypadku reprezentowania właściciela nieruchomości przez pełnomocnika i kopia faktury za zużycie wody na terenie nieruchomości lub inny dokument potwierdzający ilość zużytej wody na terenie nieruchomości za ostatni okres rozliczeniowy.

Gmina na dzień 1 lipca 2013 r. nie ujęła w ewidencji wszystkich właścicieli nieruchomości, którzy byli zobowiązani do złożenia deklaracji w sprawie wysokości opłaty. Przyczyną nieujęcia w ewidencji wszystkich właścicieli nieruchomości zobowiązanych do złożenia deklaracji było niezłożenie deklaracji przez właścicieli nieruchomości w terminie do 31 stycznia 2013 r. Po analizie złożonych deklaracji pracownicy Biura Gospodarowania Odpadami zaczęli wysyłać do właścicieli nieruchomości wezwania do osób, które nie złożyły deklaracji. Wysyłano również wezwania do poprawienia deklaracji. Łącznie wysłano 589 wezwań. Przy wysyłaniu wezwań pracownicy korzystali z danych Wydziału Spraw Obywatelskich (ewidencja ludności) i z programu komputerowego Ewmapa i Ewopis (numery działek i nazwiska właścicieli nieruchomości).

Według stanu na 30 września 2014 r. 5702 właścicieli nieruchomości było zobowiązanych do złożenia deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Terminowo złożyło deklaracje 2575 właścicieli

nieruchomości. Nieterminowo złożyło deklaracje 3103 właścicieli nieruchomości. Deklaracji o wysokości opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie złożyło 24 właścicieli nieruchomości, co stanowi 0,4 % zobowiązanych do złożenia deklaracji.

Na wniosek Biura Gospodarowania Odpadami Straż Miejska przeprowadziła kontrole właścicieli nieruchomości, którzy nie złożyli deklaracji. W rezultacie tych działań zostało złożonych 10 deklaracji. W 10 przypadkach stwierdzono nieuregulowany stan prawny nieruchomości. 3 nieruchomości są niezamieszkałe a na 1 niezamieszkałej nieruchomości prowadzona jest działalność gospodarcza.

Kierownik Biura Gospodarowania Odpadami wyjaśnił, że po ustaleniu nowych właścicieli nieruchomości zostaną wszczęte postępowania w sprawie wydania decyzji określającej wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Na dzień 1 lipca 2013 r. obowiązywały następujące uchwały Rady Miejskiej w Dębicy :

- Nr XXIX/333/12 z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowywania tych odpadów,
- Nr XXVIII/309/12 z dnia 28 listopada 2012 r. w sprawie metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki opłaty na terenie Gminy Miasta Dębica,
- Nr XXIX/310/12 z dnia 28 listopada 2012 r. w sprawie terminu i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

W uchwale Rady Miejskiej w Dębicy Nr XXVIII/309/12 z dnia 28 listopada 2012 r. w sprawie metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki opłaty na terenie Gminy Miasta Dębica przyjęto sposób obliczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie Gminy Miasta Dębica jako iloczyn liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość oraz stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Przy ustalaniu stawki opłaty za gospodarowanie odpadami brano pod uwagę liczbę mieszkańców zamieszkujących miasto, ilość wytwarzanych na terenie miasta odpadów komunalnych, koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, przypadki w których właściciele nieruchomości wytwarzają odpady nieregularnie.

Ustalona pierwotnie na 9 zł stawka opłaty za odbiór i gospodarowanie odpadami komunalnymi nie była zmieniana po 1 lipca 2013 r.

W Dębicy obowiązują niższe stawki opłaty - 7,50 zł - za gospodarowanie odpadami komunalnymi w przypadku gdy odpady komunalne są zbierane i odbierane w sposób selektywny.

Gmina Dębica wprowadziła zróżnicowanie stawek opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w formie dopłat dla właścicieli nieruchomości.

W dniu 28 maja 2013 r. Rada Miejska w Dębicy podjęła uchwałę Nr XXXIV/370/2013 w sprawie ustanowienia dopłaty do opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli nieruchomości, w których zamieszkują rodziny wielodzietne. W uchwale wprowadzono dopłaty do opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości 100% do trzeciego i każdego następnego dziecka w rodzinie wielodzietnej zamieszkującej nieruchomość. Aby uzyskać dopłatę do opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi należało do deklaracji dołączyć oświadczenie o liczbie dzieci pozostających na utrzymaniu.

Gmina przestrzegała ustalonych w wymienionej uchwale Rady Miejskiej kryteriów i zasad przyznawania dopłat. Według stanu na 30 września 2014 r. złożonych zostało 258 oświadczeń o posiadaniu uprawnień do korzystania z dopłaty do opłaty za odbiór i gospodarowanie odpadami komunalnymi. Ilość osób, które skorzystały z dopłaty wyniosła 332. Koszty dopłaty w okresie od 1 lipca do 31 grudnia 2013 r.–

14 032,50 zł. W 2014 r. dopłata od 1 stycznia do 30 września wyniosła 25 723,00 zł. Dopłaty pokrywane są z budżetu Gminy Dębica.

Burmistrz wydał 3 decyzje wobec właścicieli nieruchomości, którzy nie złożyli deklaracji o wysokości opłaty za odbiór i gospodarowanie odpadami oraz 2 decyzje wobec właścicieli nieruchomości w związku z uzasadnionymi wątpliwościami co do danych zawartych w deklaracji.

(dowód: akta kontroli str. 4-83)

B. Rozwiązania organizacyjne dotyczące nowego systemu gospodarki odpadami.

Struktura organizacyjna Urzędu Miejskiego w Dębicy została dostosowana do zadań związanych z nowym systemem gospodarowania odpadami.

Zadania związane z nowym systemem gospodarowania odpadami zostały przypisane nowej komórce organizacyjnej - Biuro Gospodarowania Odpadami.

Według stanu na 30 czerwca 2013 r. za realizację zadań związanych z gospodarowaniem odpadami odpowiedzialnych było 3 pracowników. W okresie od 1 lipca 2013 r. do 30 września 2014 r. zatrudnienie wzrosło o 1 osobę. Wszyscy pracownicy odpowiedzialni za gospodarowanie odpadami posiadali w odniesieniu do tych zadań pisemne zakresy obowiązków.

Pracownicy Urzędu Miejskiego nie uczestniczyli w szkoleniach organizowanych przez Ministerstwo Środowiska.

Pracownicy Biura Gospodarowania Odpadami uczestniczyli w 2 szkoleniach organizowanych przez Regionalną Izbę Obrachunkową na temat: „Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi, czyli jak naliczyć i egzekwować opłatę śmieciową” i „Dochodzenie i egzekucja opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.”

Pracownicy Urzędu Miejskiego uczestniczyli w 18 szkoleniach z zakresu problematyki gospodarowania odpadami komunalnymi zorganizowanych przez organizacje pozarządowe.

(dowód: akta kontroli str. 84-352)

Gmina wywiązała się z ustawowego obowiązku prowadzenia działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

W ramach prowadzonych działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi Gmina organizowała imprezy okolicznościowe – ekopikniki, sesję Rady Miejskiej z udziałem dyrektora Departamentu Ochrony Środowiska Urzędu Marszałkowskiego w Rzeszowie, wykorzystwała strony internetowe Urzędu Miejskiego i lokalne media do propagowania tematyki gospodarki odpadami komunalnym. Wykonano 1.000 szt. plakatów dotyczących prawidłowej segregacji odpadów, wskazania punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych i informacji o wykonawcy usługi. Gmina opracowała również ulotkę z informacją o wprowadzeniu nowego systemu odbioru odpadów na terenie Dębicy. Ulotka została dostarczona mieszkańcom wraz z rachunkami za wodę i kanalizację.

Do działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi angażowano pracowników placówek oświatowych.

W placówkach oświatowych działania w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami polegały na realizacji projektów ekologicznych, organizowaniu konkursów o tematyce ekologicznej, organizowaniu zajęć pozalekcyjnych z tematyką ekologiczną.

Strona internetowa Gminy została wykorzystana do przekazania informacji o podmiotach odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości z terenu gminy, o punktach selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, o miejscach zagospodarowania przez podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości z terenu gminy zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych, o punktach zbierających zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny pochodzący z gospodarstw domowych. Podano również dane o osiągniętym poziomie recyklingu odpadów komunalnych.

Informacje znajdujące się na stronie internetowej są dostępne dla mieszkańców Dębicy.

(dowód: akta kontroli str. 113-180)

Gmina wywiązała się z obowiązku opracowania analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi za 2013 r. Analiza zawierała informacje o możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania, o potrzebach inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi, o kosztach poniesionych w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów.

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi za 2013 r. zawierała ponadto informacje o liczbie mieszkańców, liczbie właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 u.c.p.g., o ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy, o ilości zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania odbieranych z terenu gminy.

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi opracowana została przez pracownika Biura Gospodarowania Odpadami Urzędu Miejskiego w Dębicy.

Analiza wykazała potrzebę szerszego udostępnienia mieszkańcom Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych poprzez zwiększenie liczby dni i czasu pracy punktu. W wyniku analizy ustalono również potrzebę zwiększenia częstotliwości odbioru odpadów biodegradowalnych.

Gmina wywiązała się z obowiązku objęcia wszystkich właścicieli nieruchomości systemem gospodarowania odpadami komunalnymi. Gmina, przy udziale Straży Miejskiej, wyegzekwowała od właścicieli nieruchomości niezamieszkałych, na których powstają odpady wykonanie obowiązku samodzielnego pozbywania się odpadów komunalnych za pośrednictwem uprawnionego podmiotu.

W 2013 r. dochody Gminy z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi były o 6 714,81 zł niższe od kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Wydatki na obsługę systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w 2013 r. wyniosły 1 772 201,21 zł a dochody z tego tytułu 1 765 486,40 zł. Uzyskane przez Gminę dochody stanowiły 99,6 % wydatków związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

Stawki za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie zostały zawyżone.

Urząd rzetelnie prowadzi ewidencję w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Prowadzona jest ewidencja umów zawartych na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości niezamieszkałych.

Gmina prowadzi rejestr działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. Rejestr prowadzony jest rzetelnie i zgodnie z przepisami u.c.p.g. przez inspektora Biura Gospodarowania Odpadami.

Gmina prowadzi ewidencję wspomagającą zarządzanie nowym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi.

Ewidencja opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi prowadzona jest w oparciu o przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października

2010r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego. Obowiązek poboru opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi Urząd realizuje na podstawie umowy licencyjnej z 21 marca 2013 r. z firmą Korelacja – Systemy Informatyczne z Krakowa. Wykorzystywany jest program moduł Districtus opłaty za usuwanie odpadów. Za pomocą tego programu tworzona jest ewidencja podmiotów zobowiązanych do ponoszenia opłaty z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi. Program umożliwia dokonywanie przypisów i odpisów opłaty oraz ewidencjonowanie dokonywanych wpłat przez zobligowane podmioty. Ewidencja ta umożliwia ustalenie dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zarówno na dany dzień roku jak i w przedziałach czasowych. Obsługę bankową budżetu miasta Dębica realizuje Bank Pekao SA, z którym zawarto umowę o oświadczenie usługi PEKAO COLLECT, która wykorzystywana jest w obsłudze opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Usługa ta polega na szczegółowej identyfikacji pojedynczych płatności. System nadał każdemu podatnikowi opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi indywidualne konto bankowe, na które dokonywane są płatności z tytułu opłaty.

Prowadzona ewidencja pozwala na rzetelne ustalenie dochodów z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi i ustalenie aktualności składanych przez właścicieli nieruchomości deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Urząd wywiązał się z obowiązku utworzenia infrastruktury niezbędnej do funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Dębica, wspólnie z innymi gminami, zapewniła budowę, utrzymanie i eksploatację Regionalnej Instalacji do Przetwarzania Odpadów Komunalnych, zwanej dalej RIPOK.

Prowadzący RIPOK zawarł umowy na zagospodarowanie odpadów komunalnych z wszystkimi podmiotami odbierającymi odpady komunalne od właścicieli nieruchomości. Właścicielem RIPOK są Gmina Miejska w Dębicy i Gmina Wiejska w Dębicy.

W okresie objętym kontrolą nie stwierdzono przypadków, że podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości na terenie Urzędu nie przekazały ich do RIPOK.

W przypadku Dębicy RIPOK to Przedsiębiorstwo Gospodarowania Odpadami Sp. z o.o. w Paszczynie 62b, 39-207 Brzeźnica. Moc przerobowa – 3 000 Mg/rok odpadów zielonych i innych bioodpadów. Po rozbudowie wydajność instalacji w zakresie odpadów komunalnych wynosi 50 000Mg/rok – część mechaniczna i 14 000 Mg/rok część biologiczna.

Zebrane selektywnie odpady komunalne przekazywane są zgodnie z umową i Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Podkarpackiego do RIPOK w Paszczynie.

W Dębicy odpady komunalne odbierane są przez 2 podmioty. Odpady zmieszane odbiera Zakład Usług Miejskich Sp. z o.o. a odpady zebrane selektywnie Przedsiębiorstwo Gospodarowania Odpadami Sp. z o.o. Sposób odbierania odpadów jest kontrolowany i dokumentowany poprzez zainstalowane na samochodach, zgodnie z wymogami Urzędu, kamery.

Dębica w umowie na odbieranie odpadów zawarła zapis zobowiązujący ten podmiot do przekazywania odebranych od właścicieli nieruchomości selektywnie zebranych odpadów komunalnych do instalacji odzysku i unieszkodliwiania odpadów a zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania do RIPOK.

Gmina Dębica utworzyła Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych, zwany dalej PSZOK, w Dębicy przy ul. Drogowców. PSZOK prowadzony jest przez

Zakład Usług Miejskich Sp. z o.o. i Przedsiębiorstwo Gospodarowania Odpadami Sp. z o.o. w Paszcznie. PSZOK przyjmuje świetłówki, zużyte baterie, środki ochrony roślin, opakowania po środkach ochrony roślin, rozpuszczalniki, farby, lakiery, opakowania po farbách i lakierach, kwasy, alkalia, środki chemiczne typu domowego, termometry, odpady zawierające rtęć, żarówki energooszczędne, zużyte opony, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, odpady budowlane i rozbiórkowe. W informacjach dla mieszkańców podano dni i godziny otwarcia PSZOK.

Gmina nie korzystała ze wsparcia finansowego udzielonego przez Ministerstwo Środowiska na wdrożenie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi a pracownicy Gminy nie uczestniczyli w szkoleniach organizowanych przez Ministerstwo. Urząd skorzystał tylko z opracowanych przez Ministerstwo Środowiska materiałów informacyjno-edukacyjnych dotyczących wdrażania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

(dowód: akta kontroli str. 181-352)

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

2. Wybór podmiotu odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości.

Opis stanu
faktycznego

Wybór podmiotu odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości dokonany został po przeprowadzeniu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego.

Przedmiotem zamówienia było wykonanie usługi polegającej na odbiorze i zagospodarowaniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych przez mieszkańców.

Specyfikacja istotnych warunków zamówienia zawierała informacje wymagane w art. 6 ust. 4 u.c.p.g.

Postępowanie w trybie przetargu nieograniczonego zostało wszczęte 2.04.2013 r. Wartość przedmiotu umowy brutto została ustalona, w oparciu o badania rynku, na kwotę 3 849 120 zł.

(dowód: akta kontroli str. 328-349)

Gmina jako zamawiający w celu zapewnienia uczciwej konkurencji zapewniła opublikowanie ogłoszenia w sposób określony w art. 40 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. *Pzp*. Ogłoszenie o zamówieniu spełniało wymagania określone w art. 41 cyt. ustawy *Pzp*. Przedmiot zamówienia i jego wartość zostały określone zgodnie z zasadami określonymi w art. 29 do 35 cyt. ustawy *Pzp*.

Wadium zostało wniesione w żądanej wysokości przed upływem terminu składania ofert. Zamawiający zgodnie z art. 46 cyt. ustawy *Pzp* zwrócił wadium wykonawcom niezwłocznie po wyborze najkorzystniejszej oferty z wyjątkiem wykonawcy, którego oferta została wybrana jako najkorzystniejsza.

W kontroli ustalono, że osoby wykonujące czynności w postępowaniu o udzielenie zamówienia złożyły pisemne oświadczenia o braku okoliczności o których mowa w art. 17 ust. 1 cyt. ustawy *Pzp*.

Złożone oferty spełniały wymogi określone w specyfikacji istotnych warunków zamówienia. Wykonawca złożył wraz z ofertą oświadczenie o spełnianiu warunków

udziału w postępowaniu. Z postępowania nie zostali wykluczeni wykonawcy z powodów określonych w art. 29 cyt. ustawy Pzp.

Wybór najkorzystniejszej oferty dokonany został na podstawie kryteriów oceny określonych w specyfikacji istotnych warunków zamówienia tj. najniższej ceny.

Oferenci zostali poinformowani o wyborze najkorzystniejszej oferty zgodnie z art. 92 ust. 1 cyt. ustawy Pzp a zamawiający zamieścił informację o wyborze najkorzystniejszej oferty zgodnie z art. 92 ust. 2 cyt. ustawy Pzp.

W kontroli ustalono, że protokół postępowania o udzielenie zamówienia publicznego z 9.07.2013 r. BZP.271.12.2013.JS, został sporządzony prawidłowo. Protokół został zatwierdzony przez burmistrza Dębicy.

(dowód: akta kontroli str. 353-445)

Umowa z wybranym wykonawcą zawarta została w wymaganych terminach, postanowienia umowy były zgodne z przedmiotem zamówienia opisanym w specyfikacji istotnych warunków zamówienia a zakres świadczenia wykonawcy wynikający z umowy jest tożsamy z jego zobowiązaniem zawartym w ofercie.

Zgodnie z art. 142 cyt. ustawy Pzp umowę zawarto na czas oznaczony.

W toku postępowania wykonawcy korzystali ze środków ochrony prawnej przewidzianej w cyt. ustawie Pzp. Złożone zostało 1 odwołanie do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej. Odwołujący się zarzucił naruszenie art. 7, art. 8, art. 24 ust. 2 pkt 3, art. 26 ust 3, art. 90.1. ustawy Pzp.

Wyrokiem z dnia 12 czerwca 2013 r. sygn. akt: KIO 1297/13 Krajowa Izba Odwoławcza oddaliła odwołanie. W uzasadnieniu wyroku Krajowa Izba Odwoławcza stwierdziła, że brak jest podstaw do uznania, że zamawiający prowadził postępowanie w sposób niezapewniający zachowania uczciwej konkurencji oraz równego traktowania wykonawców i dokonał wyboru wykonawcy niezgodnie z przepisami ustawy. Izba nie dopatrzyła się w postępowaniu zamawiającego naruszenia art. 7 ust. 1 Pzp.

Wybrany wykonawca wniósł zabezpieczenie należytego wykonania umowy.

(dowód: akta kontroli str. 446-469)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

3. Kontrola przez gminę podmiotów odbierających odpady komunalne i właścicieli nieruchomości i wywiązywanie się gminy z obowiązku sprawozdawczego.

Opis stanu
faktycznego

A. Kontrola podmiotów odbierających odpady komunalne oraz właścicieli nieruchomości objętych systemem odbioru.

Kontrole właścicieli nieruchomości objętych systemem odbioru odpadów komunalnych realizowane są przez Straż Miejską. Kontrole prowadzone są w wyniku zgłoszeń mieszkańców i na zlecenie kierownika Biura Gospodarowania Odpadami.

W okresie 2013 do 30 września 2014 r. Straż Miejska przeprowadziła następującą ilość kontroli :

- w 2013 r. 25,
- w 2014 r. 7.

W 2012 r. Straż Miejska zrealizowała 232 kontrole dotyczące głównie posiadania przez mieszkańców umów na odbiór odpadów.

Plan kontroli Biura Gospodarowania Odpadami na lata 2014 i 2015 został opracowany we wrześniu 2014 r., po odbyciu przez kierownika Biura szkolenia na temat sposobu przeprowadzania kontroli. Zaplanowano 7 kontroli, w tym 1 w 2014 r. i 6 w 2015 r. Kontrole obejmują przedsiębiorców wpisanych do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości.

Kontrola w 2014 r. zaplanowana została na listopad. Kontrola RIPOK zaplanowana została na listopad 2015 r.

(dowód: akta kontroli str. 470-522)

Kontrolę podmiotu odbierającego odpady komunalne - Zakładu Usług Miejskich, przeprowadzono ad hoc, w dniu 9 kwietnia 2014 r. po interwencji mieszkańców Dębicy dotyczących niewłaściwego składowania odpadów na terenie Zakładu. Wyniki kontroli nie potwierdziły zarzutów podnoszonych w pismach mieszkańców. Kontrole przeprowadzone u właścicieli nieruchomości niezamieszkałych wykazały przypadki braku aktualnych umów na odbiór odpadów. Straż Miejska kontrolowała również właścicieli nieruchomości zobowiązanych do złożenia deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Biuro Gospodarowania Odpadami w celu usunięcia nieprawidłowości w postaci braku deklaracji wysłało do właścicieli nieruchomości 589 wezwań.

Burmistrz Dębicy nałożył kary pieniężne za nieterminowe złożenie sprawozdań kwartalnych w zakresie odbierania odpadów komunalnych na 12 przedsiębiorców na łączną kwotę 7200 zł. Spośród ukaranych 10 przedsiębiorców wpłaciło kary łącznie w wysokości 4900 zł natomiast 2 przedsiębiorców złożyło odwołania od decyzji o karach w wysokości 1900 zł do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Rzeszowie. Odwołania nie zostały dotychczas rozpatrzone. Do 2 przedsiębiorców wysłano upomnienia w związku z brakiem zapłaty kar w wysokości 400 zł.

Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska nie nałożył kar pieniężnych na Gminę w Dębicy. Nie było również przypadku ukarania właścicieli nieruchomości przez Sąd Rejonowy w Dębicy w związku z niewykonywaniem obowiązków w zakresie zbierania i pozbywania się odpadów komunalnych.

(dowód: akta kontroli str. 523-541)

W kontroli ustalono, że na terenie Dębicy występowały dzikie wysypiska. Na koniec 2012 r. było 24 wysypiska. Na koniec 2013 r. odnotowano 38 wysypisk. Według stanu na 30.09.2014 r. było 9 dzikich wysypisk.

Informacje o dzikich wysypiskach Gmina uzyskiwała od Straży Miejskiej i od mieszkańców. Nie prowadzono rejestru dzikich wysypisk.

W 2013 r. Gmina Dębica, po przeprowadzeniu przetargu nieograniczonego, zawarła umowę z Zakładem Usług Miejskich Sp. z o.o., której przedmiotem była m.in. likwidacja dzikich wysypisk. W 2014 r. usunięto łącznie 53 m³ śmieci i odpadów.

W listopadzie 2014 r. nie było zgłoszeń o występowaniu dzikich wysypisk.

Na dzikich wysypiskach występowały odpady komunalne i odpady budowlane.

(dowód: akta kontroli str. 542-568)

B. Wywiązywanie się gminy z obowiązku sprawozdawczego.

W kontroli ustalono, że wszystkie podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości złożyły sprawozdania kwartalne za lata 2013 i 2014 r.

Stwierdzono występowanie opóźnień w składaniu sprawozdań.

Najczęstsze przyczyny opóźnień w składaniu sprawozdań kwartalnych, według wyjaśnień podmiotów obowiązanych do składania sprawozdań, to nieznanostwo obowiązku składania sprawozdań przez przedsiębiorców i nadawanie sprawozdań

na pocztę w ostatnim dniu terminu składania sprawozdań. (terminy określone w art. 9 n u.c.p.g. mają charakter materialno - prawny a nie procesowy. Tym samym do terminów określonych w cyt. przepisie nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kpa.).

Gmina wobec przedsiębiorców odbierających odpady komunalne, którzy przekazali sprawozdanie kwartalne po terminie Gmina stosowała kary pieniężne. Ukaranych zostało 12 przedsiębiorców. Kary zostały naliczone prawidłowo.

W Biurze Gospodarowania Odpadami opracowano pismo przypominające o obowiązku i terminach składania sprawozdań kwartalnych. Pismo zostało rozesłane do przedsiębiorców wpisanych do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości.

Kwartalne sprawozdania sporządzane przez podmioty odbierające odpady zawierały kompletne i rzetelne dane. Sprawozdania zawierały informacje o masie poszczególnych rodzajów odebranych odpadów komunalnych, informacje o sposobie zagospodarowania tych odpadów, nazwę i adres instalacji do której zostały przekazane odebrane od właścicieli nieruchomości zmieszane odpady komunalne, odpady zielone oraz pozostałości sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania, informacje o masie odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania na składowisku odpadów, informacje o masie odpadów komunalnych ulegających biodegradacji nieprzekazanych do składowania na składowisku odpadów i sposobie ich zagospodarowania, dane o liczbie właścicieli nieruchomości od których zostały odebrane odpady komunalne.

Burmistrz podejmował działania w celu zweryfikowania kompletności danych. W przypadku nieścisłości kontaktowano się z przedsiębiorcami w celu ich wyjaśnienia.

Ponadto pracownicy Biura Gospodarowania Odpadami uczestniczyli w spotkaniach w Departamencie Ochrony Środowiska Urzędu Marszałkowskiego w celu konsultacji problemów związanych ze sprawozdawczością.

(dowód: akta kontroli str. 569-633)

Roczne sprawozdanie za 2013 r. sporządzone przez Burmistrza zostało terminowo złożone Marszałkowi Województwa Podkarpackiego i Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska. Sprawozdanie zawierało wymagane informacje.

Ogółem masa odpadów wytworzonych w 2013 r. wyniosła 12 322 Mg.

Według Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Podkarpackiego ilość odpadów wytworzonych na jednego mieszkańca to 253 kg. W Dębicy zameldowanych było 46 959 mieszkańców. Wyliczona szacunkowo ilość śmieci wytworzonych przez mieszkańców wynosi 11 881Mg.

Dane zawarte w rocznych sprawozdaniach za 2013 r. przekazanych do Marszałka Województwa Podkarpackiego i Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska były zgodne z danymi uzyskanymi z kwartalnych sprawozdań składanych przez podmioty odbierające odpady komunalne.

Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania wynosił 41,1 %.

Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia takich frakcji odpadów jak papier, metal, tworzywa sztuczne i szkło wynosił 18,2 %.

Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych wynosił 100 %.

(dowód: akta kontroli str. 534-649)

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

4. Rozpatrywanie skarg skierowanych do kierownika jednostki kontrolowanej odnoszących się do spraw dotyczących gospodarowania odpadami komunalnymi.

Opis stanu
faktycznego

W Gminie prowadzony jest rejestr skarg i wniosków. Rejestr prowadzony jest przez wyznaczoną osobę w sposób pozwalający na ustalenie przebiegu i sposobu załatwienia skargi. W okresie od 1 stycznia 2013 r. do 30 września 2014 r. zarejestrowano w Gminie wpływ 3 skarg. Nie było przypadku złożenia wniosku. Żadna ze skarg nie dotyczyła systemu gospodarowania odpadami. W omawianym okresie nie odnotowano wpływu wniosku dotyczącego systemu gospodarowania odpadami. W Gminie przestrzegana była procedura załatwiania skarg.
(dowód: akta kontroli str.650-658)

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia, na piśmie, umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Rzeszowie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag.
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Rzeszów, listopada 2014 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie

Kontroler
Andrzej Dążek
Główny specjalista k.p.

Dyrektor
Wiesław Motyka

.....
podpis

.....
Podpis